

Hat Sigma és Lean Menedzsment

A XX. század második felében a japán ipar és kereskedelem világméretű expanziója és mindenekelőtt a japán termékek ugrásszerűen feljavult minősége az Egyesült Államokat és Európát arra készítette, hogy felülvizsgálja a minőséggel kapcsolatos felfogását. Ez nem jelentette a japán módszerek szolgálai másolását, hanem a keleti és a nyugati munkastílus és munkakultúra specifikus jegyeit figyelembe véve a kétféle megközelítés ötvözetéből alakítottak ki a nyugati ipari kultúrában is jól használható módszereket. Így jött létre a Hat Sigma minőségügyi irányzat. Ezt követően a japán Toyota cég által alkalmazott gyártási gyakorlat alapján fejlődött ki a lean gyártási rendszer, majd a Lean Menedzsment módszer. Folyóiratunk jelen száma 3 cikkében is foglalkozik a Hat Sigma, illetve a Lean Menedzsment kérdéseivel, e módszerek alkalmazásának tapasztalataival. Miről is szól ez a két minőségfejlesztési módszer?

A **Hat Sigma** gyökereit nagyon sokan a TQM-ben vélik felfedezni. A Hat Sigma a kezdetekben valóban a TQM konkrét megvalósításának egyik fontos eszköze volt. Természetesen maga a Hat Sigma is egy folyamatos fejlődésen ment és megy keresztül, így mai formájában már eltér a TQM-től. A Hat Sigma a hibamentes folyamatokkal kívánja felülmúlni a vevői várakozásokat. Ezért a Hat Sigma a vállalati értékek egyike, a vállalati kultúra része. A Hat Sigma olyan jól szervezett összetett folyamat, amely gyakorlatilag hibamentes terméket és szolgáltatást eredményez. Ez egy folyamatfejlesztő módszer, és csak azért tekinthető projektmenedzsmentnek is, mivel a javításokat egyenként – egyszeri és megismételhetetlen folyamatként – hozza létre. A Hat Sigma segítségével elérhető, hogy a folyamat változékonysága jelentősen csökkenjen, azaz a szórással az előírt tűréstartomány tizenketted részénél kisebb vagy azzal egyenlő legyen (a fél tűréstartomány legfeljebb hatod része –, ezért nevezik Hat Szigmának). A Hat Sigma paradigmaváltást jelentett, és

fókuszában a vevő áll, a vevő valós és látens igényeinek kielégítését hivatott elősegíteni.

A minőségmenedzsment különböző eljárásait ismertető cikkünk szerint a **Lean Menedzsment** mint rendszer számos építőelemből és részrendszerből épül fel, amelyek együttes alkalmazása hozhatja meg a várt eredményt (minőség javulása, nagyobb hozzáadott érték, veszteségek és költségek csökkenése, gyorsabb átfutási idő, gyorsabb készletforgás). A Lean Menedzsment célja:

- A vevői igények alakulásához igazodó anyagáram kialakítása a termelésben vagy a szolgáltatásban (csak azt állítjuk elő, amire szükség van, akkor és olyan formában, ahogyan a vevő igényli).
- A termék és a szolgáltatás vevőhöz történő eljuttatási idejének és útjának lerövidítése a hozzáadott értéket nem termelő tevékenységek (veszteségek) folyamatos kiküszöbölésével és csökkentésével, a működés folyamatos tökéletesítésén keresztül.

Az AUDI Hungaria Motor Kft. tapasztalatait ismertető dolgozat szerint a Lean Menedzsment nagyon hasznos, a versenyképesség növeléséhez szükséges vállalatszervezési filozófia. Fontos azonban, hogy bár szinte azonnali látványos eredményeket is elérhetünk alkalmazásával, a teljes vállalat számára valóban fontos eredmények csak évekkel az indulás után jelentkeznek.

A Hat Sigma és a Lean Menedzsment együttes alkalmazásának tapasztalatait elemzi egy másik cikkünk az USA számos kórházának gyakorlatát vizsgálva.

Fentiekén kívül még számos témakört érintő cikk kerül az olvasó elé, ezek közül kiemelendő a **kockázatmenedzsment és kockázatértékelés** tárgyában született írás, valamint a **hazai mezőgazdaság** helyzetéről szóló cikkünk.

